

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 28 lipca 2023

WOOŚ.410.336.2023.PB

**Prezydent Miasta Zabrze
ul. Powstańców Śląskich 5-7
41-800 Zabrze**

Odpowiadając na wniosek z 6 lipca 2023 r., znak: BPP.651.3.2023 w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 roku”, po przeanalizowaniu przedłożonej dokumentacji, na podstawie art. 48 ust. 1, ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U z 2023 r., poz. 1094 ze zm.)

uzgadniam

odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu w/w dokumentu.

Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze programowym, identyfikującym potrzeby w zakresie rewitalizacji. Z założenia wyznacza cele i kierunki planowanych działań rewitalizacyjnych, których zadaniem jest zwiększanie szans rozwojowych miasta i poprawa jakości życia jego mieszkańców, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 roku jest opracowywany jako dokument zawierający diagnozę, opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy, opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji; cele rewitalizacji oraz przedsięwzięcia rewitalizacyjne, ramy systemu wdrażania, finansowania i monitorowania.

Projekt dokumentu nie przesądza o rozmiarach oraz szczegółowych rozwiązaniach technicznych inwestycji, natomiast ukierunkowany jest na rozwiązanie problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno - funkcjonalnej lub technicznej.

Na wstępie należy zauważyć, iż podmiot opracowujący projekt dokumentu każdorazowo analizuje i ustala czy dany dokument wymaga obligatoryjnie (art. 46 ww. ustawy) lub fakultatywnie (w uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska – art. 47 ww. ustawy) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ewentualnie czy danego dokumentu z uwagi na jego zawartość dotyczą w ogóle przepisy z zakresu strategicznej oceny.

Jednocześnie, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz

o ocenach oddziaływania na środowisko - organ opracowujący projekt dokumentu będącego jednym z dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy lub projekt zmiany takiego dokumentu, może odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, po uzgodnieniu z właściwymi organami wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy.

Warunkiem odstąpienia od ww. oceny jest stwierdzenie, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Ponadto muszą zostać spełnione przesłanki odstąpienia wskazane w art. 48 ust. 3 lub 4 ww. ustawy (w zależności czy mamy do czynienia z nowym dokumentem czy ze zmianą aktualnie obowiązującego dokumentu).

Z przedłożonego wniosku wynika, iż projektowany dokument zaliczono do opracowań obligatoryjnie wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, który może wyznaczać ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (na co wskazuje m.in. podstawa prawna oraz treść żądania zawarta w przedłożonym wniosku jak również treść uzasadnienia wniosku).

Zdaniem organu opracowującego projekt dokumentu – realizacja ustaleń programu nie spowoduje jednak znaczącego oddziaływania na środowisko (co uzasadnia wystąpienie z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 48 ust.1 ww. ustawy).

Przy rozważeniu możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, tutejszy Organ wziął pod uwagę wskazane poniżej uwarunkowania wynikające z art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a mianowicie: charakter działań przewidzianych w projektowanym dokumencie, rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko.

Wyznaczony obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 5,32 km², co stanowi 6,6% powierzchni miasta Zabrze, z czego obszar zamieszkały zajmuje – 4,44 km², a obszar przemysłowy Makoszowy 0,88 km². Jest to najgęściej zaludniona część miasta, w której zamieszkuje 42800 osób, co stanowi 28,4% mieszkańców. Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje w całości dzielnicę Śródmieście oraz wschodnią część dzielnicy Centrum Północ, północną część dzielnicy Centrum Południe, wschodnią część dzielnicy Zandka oraz niewielki południowy fragment dzielnicy Skłodowskiej-Curie. Częścią obszaru rewitalizacji jest też obszar przemysłowy po KWK Makoszowy jako obszar, zlokalizowany stosunkowo niedaleko w wymiarze przestrzennym i powiązany funkcjonalnie z zamieszkałą częścią obszaru rewitalizacji, na którym można realizować działania rozwiązujące problemy społeczne obszaru rewitalizacji.

Wśród planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazano m.in. następujące zadania:

- Integracja społeczności na obszarach rewitalizowanych;
- Rewitalizacja Parku przy Szpitalu Specjalistycznym w Zabrzu Sp. z o.o. i stworzenie Ogrodu Ekologicznego dla pacjentów, studentów oraz mieszkańców województwa śląskiego „Ogród Cesarzowej Augusty Wiktorii”;
- Rewitalizacja Parku Hutniczego;
- Rewitalizacja, odtworzenie wyeksploatowanych terenów zieleni miejskiej;

- Zachowanie dziedzictwa regionu w procesie transformacji poprzez przebudowę obiektów po dawnej Kopalni Węgla Kamiennego „Makoszowy” na potrzeby społeczne, gospodarcze, kulturalne i edukacyjne;
- Zielona kopalnia – przebudowa i modernizacja infrastruktury technicznej w zakresie zmniejszenia energochłonności i właściwej gospodarki wodnej w obiektach Muzeum Górnictwa Węglowego;
- Industrialne Dziedzictwo Górnego Śląska – modernizacja i nadanie nowych funkcji przemysłowym obiektom Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (w tym budowa zaplecza parkingowego zapewniającego obsługę wzmożonego ruchu turystycznego);
- Industrialne Dziedzictwo Górnego Śląska – modernizacja i nadanie nowych funkcji przemysłowym obiektom Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze-Zabytkowa Kopalnia Węgla Kamiennego „Guido” (w tym przebudowa infrastruktury parkingowej i komunikacyjnej);
- Likwidacja i zabezpieczenie pustek poeksploatacyjnych oraz wyrobisk podziemnych w rejonie użytkowanym przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze;
- Poprawa stanu technicznego i wizerunku architektoniczno- budowlanego budynków
- Rewitalizacja budynku Admiralspalast w Zabrze.

W programie wskazano, także tzw. „pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne” tj. m.in.:

- Kompleksowa rewitalizacja miejskich obiektów publicznych w celu realizacji edukacji ekologicznej na obszarach GPR;
- Rewitalizacja przestrzeni miejskich o charakterze przemysłowym oraz ich kompleksowa transformacja w kierunku gospodarczo-społeczno-środowiskowym;
- Klaster Energii Zabrzeńskie Innowacje Energetyczne (m.in., budowę samobilansujących się obszarów energetycznych i rozwój zasobów OZE);
- Zabrzeński Park Wodorowy jako miejska dolina zielonej energii (w tym modernizacja sieci energetycznej i ciepłowniczej; budowa miejskiej elektrociepłowni wodorowej o mocy do 10 MW wraz z magazynem ciepła oraz magazynami wodoru);
- Kompleksowa rewitalizacja, termomodernizacja budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Zabrze;
- Rewitalizacja Parku Miejskiego w Zabrze;
- Budowa Centrum Kultury CARBON-ART;
- Wspieranie mieszkalnictwa na obszarach rewitalizowanych.

Z przedmiotowej dokumentacji wynika, iż planowane kierunki działań generalnie mają charakter pozytywny - realizacja zapisów ww. dokumentu nie powinna spowodować wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Poszczególne kierunki działań mogą wprawdzie w pewnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania. W części przypadków mogą wystąpić niekorzystne oddziaływania związane np. z etapem realizacji danej inwestycji (zwłaszcza o charakterze budowlanym/infrastrukturalnym/modernizacyjnym), jednak powinny to być oddziaływania stosunkowo krótkotrwałe o zasięgu lokalnym.

Biorąc pod uwagę rodzaj proponowanych w dokumencie działań oraz ich skalę przewiduje się, iż ich realizacja nie powinna pociągnąć za sobą oddziaływań skumulowanych o charakterze znaczącym, oddziaływań transgranicznych ani ryzyka dla zdrowia ludzi, czy zagrożenia dla środowiska.

Analizowany dokument bazuje na znacznym stopniu ogólności. Jednak przekazane informacje, na obecnym etapie - nie dają podstaw do przewidywania znaczącego oddziaływania realizacji założeń dokumentu na zlokalizowane na terenie gminy oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie – formy ochrony przyrody. Bezpośrednio na terenie gminy Zabrze

nie zostały zlokalizowane obszarowe formy ochrony przyrody. Wyznaczono natomiast pomniki przyrody. Rodzaj opracowywanego dokumentu, wskazuje, iż jego realizacja powinna sprzyjać ochronie ww. pomników. Niemniej jednak, szczególną uwagę należy zachować podczas prowadzenia ewentualnych prac budowlanych w sąsiedztwie ww. obiektów objętych ochroną.

Realizacja zadań zawartych w ww. projekcie ma na celu m.in. poprawę stanu środowiska, a tym samym m.in. poprawę komfortu życia mieszkańców.

Reasumując, po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w przedłożonej dokumentacji należy stwierdzić, że przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska oraz ochrony przyrody (w tym ochrony gatunkowej) – wdrożenie ustaleń tego dokumentu nie będzie się wiązało z wystąpieniem znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Ponadto, przedmiotowy dokument dotyczy obszarów w granicach jednej gminy.

Biorąc powyższe pod uwagę, w świetle zapisów art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - uwzględniając uwarunkowania określone w art. 49 ww. ustawy - odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 roku” - jest możliwe.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach
dr Mirosława Mierczyk- Sawicka
/podpisano elektronicznie/